Redacțiunea, Administrațiunea și Tipografia:
BRAȘOVU, piața mare Nr 22.
Scrisori nefrancate nu se primescu. Manuscripte nu se retrimitu!
Birourile de anunciuri.
Brașovu, piața mare Nr. 22.
Inserate mai primescu în Viena *Rudolf Mosse, Haasenstein & Vogler (Oto Maas), Heinrich Schalek, Alois Herndl, M. Dukes, A. Oppelik, J. Danneberg*; în Budapesta: *A. V. Goldberger, Anton Mezei, Eckstein Bernat*; în Frankfurt: *G. L. Daube*, în Hamburg: *A. Steiner*.
Prețul inserțiunilorŭ: o seriă garmondu pe o colónă 6 cr. și 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicări mai dese după tarifă și învoială.
Reclame pe pagina III-a o seriă 10 cr. v. a. séu 30 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANULŬ LII.

„Gazeta" iese în fie-care ḑi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria
Pe unŭ anŭ 12 fl., pe șése lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl.
Pentru România și străinătate
Pe unŭ anŭ 40 francĭ, pe șése lunĭ 20 francĭ, pe trei lunĭ 10 francĭ.
Se prenumeră la tóte oficiele postale din întru și din afară și la dd. colectorĭ.
Abonamentulŭ pentru Brașovŭ:
la administrațiune, piața mare Nr. 22, etagiulŭ I.: pe unŭ anŭ 10 fl., pe șése lunĭ 5 fl., pe treĭ lunĭ 2 fl. 50 cr. Cu dusulŭ în casă: Pe unŭ anŭ 12 fl. pe șése lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl. Unŭ esemplarŭ 5 cr. v. a. séu 15 banĭ.
Atâtŭ abonamentele câtŭ și inserțiunile suntŭ a se plăti înainte.

Nr. 71. Brașovŭ, Mercurĭ 29 Martie **1889.**

Nou abonamentŭ
la
„GAZETA TRANSILVANIEI."

Cu 1 Aprilie 1889 st. v. se deschide nou abonamentŭ la care învităm pe toțĭ amicii și sprijinitorii foiei nóstre.

Prețulŭ abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria: pe trei lunĭ 3 fl., pe șése lunĭ 6 fl., pe unŭ anŭ 12 fl.

Pentru România și străinătate: pe trei lunĭ 10 francĭ, pe șése lunĭ 20 francĭ, pe unŭ anŭ 40 francĭ.

Abonamente la numerele cu data de Duminecă:

Pentru Austro-Ungaria: pe anŭ 2 fl. pe șése lunĭ 1 fl.

Pentru România și străinătate: pe anŭ 8 francĭ., pe șése lunĭ 4 francĭ.

Abonarea se póte face mai ușorŭ și mai repede prin **mandate postale**.

Domnii, carĭ se vorŭ abona din nou, sĕ binevoéscă a scrie adresa lămuritŭ și a arĕta și posta ultimă.

Administrațiunea „Gazetei Transilvaniei".

Brașovŭ, 28 Martie v.

Contele Iuliu Andrassy a accentuatŭ în discursulŭ sĕu, care a tăcutŭ atâta svonŭ și de care se ocupă adĭ tótă pressa ungurescă, că cei carĭ au încheiatŭ pactulŭ dualistŭ la 1867, între carĭ era și dênsulŭ, n'au avutŭ nicĭ unŭ cugetŭ reservatŭ și n'au voitŭ sĕ încheiă numai o împăciuire provisorică, ci scopulŭ lorŭ a fostŭ de a stabili o învoială durabilă odată pentru totdéuna. De aceea Deak, Andrassy și ceilalțĭ nicĭ n'au încercatŭ sĕ realiseze idea unei armate independente ungurescĭ, nicĭ n'au doritŭ realisarea ei, deórece au considerat'o ca periculósă.

După acéstă declarațiă urḑitorii dualismului s'au conformatŭ atuncĭ cerințelorŭ neapĕrate ale uniunei reale, care pretindea, ca armata sĕ fiă comună și sĕ-șĭ păstreze organisațiunea ei unitară.

De aci ar urma logicŭ, că cei carĭ au încheiatŭ pactulŭ, ținêndŭ sémă de împrejurărĭ, n'au putútŭ fi conduşĭ de ideia, de a forma din cóce de Laita unŭ statŭ esclusivŭ națională, căcĭ ce înțelesŭ ar și ave acestŭ statŭ naționalŭ fără armată națională?

Dér óre într'adevĕrŭ așa a fost?

Câtŭ pentru timpulŭ de atuncĭ, s'ar păré că Andrassy are dreptate. Scimŭ că afară de armată urḑitorii dualismului au mai avutŭ sĕu au trebuitŭ sĕ aibă în vedere și alțĭ factorĭ, cu carĭ încă trebuia sĕ se socotéscă în modŭ analogŭ. Aceștĭ factorĭ au fostŭ naționalitățile.

Decă ideia unei armate independente ungurescĭ li s'a părutŭ periculósă, din care causă au părăsit'o, cum ḑice Andrassy, atuncĭ și idea de-a face din acéstă parte a monarchiei unŭ statŭ naționalŭ maghiarŭ, luândŭ naționalitățilorŭ nemaghiare orĭ-ce putință de a-șĭ mai desvolta limba și naționalitatea, trebuia sĕ li se pară de asemenea prea cutezată și periculósă. Pentru acésta părere celŭ puținŭ vorbesce sistemulŭ de legĭ ce s'au adusŭ deodată cu înființarea dualismului pentru pretinsa scutire a desvoltării naționale a maiorităţii poporațiunii, ce-o constituescŭ Nemaghiarii. Așa de pildă e legea de naționalitate, legea de școle, legile privitóre la autonomia bisericilorŭ, legea comunală și altele.

Decă dér ceea ce s'a stabilitŭ la 1867/8 s'a stabilitŭ odată pentru totdéuna, și așa ca pentru nenumĕrate generațiunĭ sĕ nu mai fiă obiectŭ de discuțiă, cum vine că în raportulŭ cu naționalitățile ideile de atuncĭ au fostŭ cu totul părăsite, făcêndŭ locŭ așa numitei „idei de statŭ maghiarŭ", care de faptŭ constitue basa tuturorŭ nisuințelorŭ pentru înființarea unei armate independente maghiare, pe care le combate adĭ Andrassy?

Cum vine că svêrcolirile pentru realisarea acestei idei utopice de contopire în rassa maghiară a tuturorŭ naționalitățilorŭ suntŭ nu numai sprijinite, dér chiar promovate cu tóte mijlócele de guvernŭ și de legislațiunea maghiară, așa că dela 1879 încóce sistemulŭ de legĭ din 1867/8 s'a înlocuitŭ printr'unŭ nou sistemŭ de legĭ, cu totulŭ opuse intențiunei, ce ḑice Andrassy că au avut'o urḑitorii dualismului, ca adecă cele ce s'au stabilitŭ atuncea sĕ fiă stabilite pentru durată și sĕ nu mai fiă supuse nicĭ unei schimbărĭ?

Kossuthiștii și toțĭ șoviniștii ungurĭ de orĭ-ce pănură se intemeiază adĭ numai și numai pe faptele împlinite, când trăgêndŭ din ele conclusiunea, pretindŭ și armată deosebită maghiară.

Decă cu ajutorulŭ guvernului Tisza s'a maghiarisatŭ administrația și justiția, și astăḑĭ se uneltesce și pentru totala maghiarisare a instrucției, atuncĭ cu ce cuvêntŭ le mai cere Andrassy tinerilorŭ ungurĭ sĕ învețe nemțesce?

Au dér dreptate cei dela „Egyetertes" când ḑicŭ, că decă Andrassy a vorbitŭ adevĕrulŭ, atuncĭ tóte *trebue sĕ mérgă îndĕrĕtŭ*, adecă spre anii 1867/8. De aci ar urma, după firea lucrului, că ar trebui sĕ se pună șurubŭ și politicei șoviniste de maghiarisare, căcĭ la din contră nu înțelegemŭ cum s'ar puté curma mișcarea pentru propagarea ideii de a se înființa o armată independentă maghiară, ideă despre care ḑice Andrassy, că este periculósă pentru Ungurĭ.

Decă Andrassy ar fi adevĕratŭ omŭ de statŭ, atuncĭ nu s'ar opri numai la semnalarea acestui periculŭ, ci ar trebui sĕ aibă în vedere și periculŭ multŭ mai mare, din care se nascŭ tóte relele și neajunsurile de adĭ. Și acestŭ periculŭ este politica de învrăjbire și de persecutare a naționalităților, politica maghiarisării violente.

Reconstruirea cabinetului Tisza.

Precum se anunță din Pesta, în cele din urmă i-a succesŭ totușĭ ministrului-președinte Tisza a'șĭ câștiga câteva nouĕ puterĭ, spre a'șĭ reconstrui cabinetulŭ. Deputatulŭ Desideriu *Szilagyi* a primitŭ portofoliulŭ de justiția, ce i-s'a oferitŭ și a avutŭ și o audiență la Maiestatea Sa. Ca ministru de comerciu se aștéptă sĕ fiă numitŭ contele Iuliu *Szapary*, ér ca ministru de finance secretarulŭ de statŭ *Weckerle*. Se asigură, că adĭ sĕu mâne se vorŭ publica în fóia oficială autografele respective. Ministru de comunicația Baross va rĕmâné provisoriu ministru de interne.

Foile oficióse ungurescĭ suntŭ pline de veselia și ḑicŭ, că acuma cu puterĭ ca Szilagyi cabinetulŭ Tisza va „întineri" și va păși „mai întăritŭ" pe arena parlamentară, unde oposiția se pregătesce la o nouă luptă contra lui cu ocasiunea desbaterei bugetare.

Póte fi pentru momentŭ, dér curênd se va dovedi, că nu cabinetulŭ, ci însușĭ sistemulŭ celŭ rĕu și fatalŭ politicŭ ce'lŭ urmăresce de 14 ani acestŭ ministeriu are lipsă de-o premenire radicală.

SCIRILE ḐILEI.

Protestulŭ Năsĕudenilorŭ. Inainte de încheierea foii primirămŭ tecstulŭ *protestului* ce l'au înaintatŭ d-lŭ advocatŭ *Lica* și consoțĭ, în ședința dela 6 Aprilie c. a „comitetului fondurilorŭ năsĕudene „convocatŭ de br. Banffy, în contra noului statutŭ impusŭ. Ilŭ vomŭ publica mâne.

***

D-lŭ Andreiu Bârseanu, profesorŭ la școlele medii române din locŭ, a fostŭ alesŭ de corpulŭ profesoralŭ și de eforiă *conrectorŭ* alŭ acestorŭ școle.

***

La Academia română d-lŭ Barițŭ a făcutŭ cunoscută Academiei opera d-lui Dr. Torma, profesorŭ la facultatea din Budapesta, asupra vaselorŭ ceramice, operă care presintă unŭ interesŭ deosebitŭ pentru aceea parte a istoriei nóstre, unde e vorba despre continuitatea

---

FOILETONULŬ „GAZ. TRANS."

Cântece poporale
din gura săpătorilorŭ.
— de sub Hăitău. —

Te-ai gânditŭ, bade, gânditŭ,
Că io-sŭ flóre de găsitŭ
Ție de batjocuritŭ;
Deră io-sŭ *flore din tină*,
Tu eștĭ *bujorŭ din grădină*.
Da-va Dumneḑeu ce-a da
Și vêntulŭ va trăgâna
Și bujorŭ s'a scutura,
Șĭ-a ploua o plóie lină
Șĭ-a spăla flórea din tină
Șĭ-a fi flórea florilorŭ,
Drăguța feciorilorŭ!
*
Trandafirŭ roșu-aplecatŭ
Veḑĭ bade că m'ai lăsatŭ!..
Trandafirŭ roșu 'n ferestĭ
Lasă că tu 'țĭ bănuiescĭ!...
Spicuțŭ verde de sĕcară,
Tu bade-i întórce éră,
Și spicuțŭ verde de grâu:
Grijĭ, c'a fi bade târḑiu!..
*
Multŭ mĕ mirŭ bade de tine
Ce pămêntŭ negru te ține
De nu mai tragĭ pe la mine!
— Mĕ ține pămêntŭ cu iarbă
Nu potŭ veni că mi-i grabă!
— Nu, nu, nu că nu ți'sŭ dragă!
Pănă-'țĭ eram bade dragă
Veneai ḑiulica 'ntrégă
Și ḑiceai că nu ți-i grabă!
*
Mĕ ducŭ la mândra pe lună
O aflu cu voiă bună
Și mândruța șede'n ușă
Gătată ca o păpușă,
Frumósă ca o brândușă,
Eu dau bunăséra 'n casă,
Ea'mĭ pune cina pe mésă,
Eu mâncaiu, dér mai rĕmase.
Mândra dede-a mĕ mustra
C'am cinatŭ și la alta,
Eu mĕ juramŭ și nu prea
Că mĕ sciamŭ că-i așa:
— De-oiu fi mândră vinovatŭ
Sĕ morŭ, mândră, spânḑuratŭ
De vêrfuțulŭ *cimbrului*
Cu-ața paianginului!
De'i fi mândră vinovată
Sĕ morĭ mândră spênḑurată
De vêrfuțulŭ *furcilorŭ*
Cu ștrengulŭ juncilorŭ!!
*
Pe costița cu căpșunĭ
Facŭ fetele rugăciunĭ,
Sâmbăta, Dumineca,
Sĕ se pótă mărita!
*
Alunelŭ cu alunele,
Maică, urîtulŭ mĕ cere;
Alunelŭ cu frunḑa rară,
Maică, urîtulŭ mĕ'nșală!
Mĕĭ urîte
Mohorîte,
Nu țĭ-a spusŭ maica cu bine
Că nu mĕ dă după tine,
Și țĭ-a spusŭ șĭ-a doua óră
Că mai bine mĕ omóră!
*
Spune'mĭ bade-adevĕratŭ
Nu'mĭ ținea drumulŭ legatŭ,
Spune bade cu gura
Mai iubi-mĕ-vei, orĭ ba?
Căcĭ de-unŭ anŭ și jumĕtate
Ne-amŭ iubitŭ cu direptate
Dér acum de două lunĭ
Ne-amŭ urîtŭ pentru minciunĭ
Nu sciu cine ce-a mințitŭ
De-așa tare ne-amŭ urîtŭ!
Pân'a fostŭ câmpulŭ cu érbă
Eu țĭ-am fostŭ mândruță dragă,
Decă érba s'a uscatŭ
Tu bădiță m'ai lăsatŭ,
Decă érba s'a cositŭ
Tu de totŭ m'ai părăsitŭ.
*
Mândra mea de astă-véră
Mĕ rógă s'o iubescŭ éră,
Dér eu ḑicŭ n'am nebunitŭ
Sĕ iubescŭ ce-am părăsitŭ,
Și ḑĕu nicĭ n'am căpiatŭ
Sĕ iubescŭ ce-am lăpădatŭ!
*
Te-ai gânditŭ bade gânditŭ
Că io-sŭ flóre de găsitŭ
Ție de batjocoritŭ,
Dér eu sunt flóre de fragă
La mai multă lume dragă,
Cum țĭ-am fostŭ bade și ție
Păn'ai fostŭ de omenie,
Dér ai fostŭ gură căscată
De te-a sciutŭ lumea tótă!
*
Păsăruică vinețea
Vină cântă 'n curtea mea
Că'țĭ dau vinŭ nemĕsuratŭ
Și pită de cumpĕratŭ!
— Decâtŭ sĕ-'țĭ fiu róbă ție,
Mai bine 'n codru pustie
Sĕ cântŭ cum îmĭ place mie!
— Da tu 'n codru ce-i mânca?
— Oiu mânca fagurĭ de miere
Și-oiu cânta 'n codru de jele,
Și-oiu mânca frunḑă de fagŭ
Și-oiu cânta 'n codru de dragŭ,
Și-oiu mânca frunḑă de nucŭ
Și din codru nu mĕ ducŭ!
*
Frunḑă verde érbă grasă
Care'șĭ suntŭ dragĭ nu se lasă,
Frunḑă verde de mandulă
S'ar' lăsa dér nu se 'ndură.

Romanilorŭ in Dacia pănă la Aurelianŭ. D-lŭ Cobâlcescu a cetitŭ o dare de sémă asupra lucrărei unui archeologŭ, care a scrisŭ despre alcătuirea munţilorŭ din Maramurĕşŭ.

* * *

Economilorŭ din Ţera-Bârsei, carĭ n'au intratŭ încă in asociaţiunea pentru cultivarea napilorŭ (sfeclelorŭ) de zacharŭ, li-se face cunoscutŭ, ca sĕ se anunţe câtŭ mai curêndŭ că se alătură la asociaţiune. Numai celorŭ anunţaţĭ li-se va da sĕ cultive napĭ pentru fabrica de zaharŭ ce se construesce în Bodŭ. Sĕmênţa pentru napii de zaharŭ şi o parte din maşinĭ pentru cultivarea lorŭ au sositŭ în magazinulŭ berăriei orăşenescĭ, ér unŭ transportŭ mai mare de maşinĭ şi instrumente e pe drumŭ. Sĕmĕnatulŭ se va face pe la mijloculŭ lui Aprilie şi până la finele lui Maiu.

* * *

Starea sĕmĕnăturilorŭ. După rapórtele oficióse sosite la ministerulŭ ungurescŭ de agricultură dela 20 Martie până la 2 Aprilie n., starea sĕmĕnăturilorŭ e astfelŭ: In comitatele ardelene sĕmĕnăturile de tómnă suntŭ micĭ şi slabe. Cele mai frumóse suntŭ în comitatele Ciucŭ, Făgăraşŭ şi Têrnava mare, cele mai slabe în Cojocna, unde sĕmĕnăturile timpurii mai alesŭ suntŭ pătate din causa stratului subţire de zăpadă şi din pricina şorecilorŭ.

* * *

Procesulŭ „Ellenzek—Erdelyi Hirado“. Se scie, că curtea cu juraţĭ din Cluşiu a condamnatŭ pe Iosef Korbuly, redactorulŭ fóiei „Erdely Hirado“, la şése lunĭ închisóre pentru vătĕmare de onóre adusă lui Miklos Bartha, redactorulŭ lui „Ellenzek“. Korbuly însinuase nulitate, dér curia i-a respins'o aprobândŭ sentinţa curţii cu juraţĭ.

* * *

Focŭ. In Şeica mică a arsŭ o şură, unŭ grajdŭ de cai şi unŭ coteţŭ de porcĭ — împreună cu unŭ porcŭ. Paguba de 121 fl. n'a fostŭ asigurată. Proprietarulŭ obiectelorŭ arse e Martin Bemma, dér le avea în arêndă Ionŭ Nateianŭ din Vale. In Gridŭ a arsŭ şopronulŭ lui Spiridonŭ Streghe asiguratŭ pe 40 fl. In Nou a arsŭ şura lui Michailŭ Grai, asigurată pe 800 fl.

* * *

Psaltirea Scheiană. In ediţiunea Academiei Române a apărutŭ ḑilele acestea, publicată de d. prof. I. Bianu, „Psaltirea Scheiană“ (1482), textulŭ în faximile şi transcriere, cu variantele din Coresi (1577), — lucrare de o însemnătate capitală pentru studiulŭ istoricŭ alŭ limbei române, scrie „Românulŭ“.

* * *

Coloniă italiană in Dobrogea. O coloniă agricolă de Italienĭ, care era risipită prin comuna Corneştii din Moldova, adusă cu diferite contracte, se stabilesce în Dobrogea în comuna Cataloiu. După înţelegere între ministerulŭ domenielorŭ şi consulatulŭ italianŭ s'a putută fixa astfelŭ în Dobrogea o coloniă de plugarĭ muncitorĭ. Administraţiile superióre facŭ tóte inlesnirile putincióse acestorŭ coloniştĭ.

* * *

Furtŭ. Din Agramŭ se scrie, că între comunele Ivanŭ şi Zabok diligenţa poştală a fostŭ atacată de nisce hoţĭ, visitulŭ omorîtŭ şi tóte bagajele luate. Intre acestea erau mai multe scrisorĭ de valóre, între carĭ una destinată comandamentului armatei din Belovar, în care a fostŭ o sumă de banĭ fórte mare.

* * *

Inşelătorŭ. Din Neutra se scrie, că bĕtrânulŭ episcopŭ titularŭ Dr. Ioanŭ Krajcsik a fostŭ în ḑilele trecute jertfa credulităţii sale. Diurnistulŭ Carolŭ Szöllösy se puse în înţelegere cu servitorulŭ lui Krajcsik, care ţine şi loculŭ de cetitorŭ la episcopulŭ, deórece bĕtrânulŭ nu mai póte ceti însuşĭ, ca sĕ'i arate ecestuia, că devenindŭ în curêndŭ vacantŭ mandatulŭ de deputatŭ alŭ cercului Neutra prin numirea actualului deputatŭ ca fişpanŭ, persónele de frunte din cercŭ îşĭ esprimă dorinţa de a-lŭ alege pe dênsulŭ, pe episcopulŭ, deputatŭ. Servitorulŭ îi cetĭ episcopului astfelŭ de scrisorĭ dela diferite persóne, precum şi notiţe de asemenea cuprinsŭ în ḑiare, aşa că episcopulŭ nu numai anunţă în scrisŭ la comitatŭ, că reflectéză la mandatulŭ ce devine vacantŭ, ci dete şi sume însemnate de banĭ servitorului şi complicelui acestuia pentru scopurĭ de corteşire. Szöllösy nu se mulţămi cu atâtŭ, ci sub pretecstŭ că'i presintă sĕ subscrie unŭ „apelŭ cătră alegĕtorĭ“, ilŭ făcŭ sĕ subscrie o poliţă de 1400 fl. Deórece însĕ o astfelŭ de poliţă în astfelŭ de mânĭ deşteptă bănuială, înşelătorulŭ fù arestatŭ împreună cu complicele sĕu şi mărturisi totŭ.

* * *

Defraudare. „Naplo“ află din Buziaşŭ, că funcţionarulŭ poştalŭ de acolo Janos Török, tînĕrŭ de 26 anĭ, după ce a sĕvêrşitŭ mai multe înşelătorii şi falsificărĭ, a fugitŭ cu cassa întrégă. In cassă se aflau mai multe mii de florinĭ, şi tóte economiile şefului oficiului. Judecătoria a ordonatŭ urmărirea „cinstitului“ funcţionarŭ.

* * *

Impuşcare prin ferestră. Din Timişóra se scrie, că în comuna Gilad, ducêndu-se séra în birtŭ inspectorulŭ cercului pentru cultura gândacilorŭ de mătase, cu notarulŭ Alex. Kukaczkay şi ajutorulŭ acestuia Bela Feicht, ca sĕ mânânce, deodată unŭ glonţŭ pĕtrunse prin ferestră şi se opri în zidŭ. Se dovedi, că împuşcătura se slobodise în notarŭ, dér tocmai atuncĭ acesta se aplecase într'o parte ca sĕ cheme pe birtaşulŭ. Făptuitorulŭ, care e urmăritŭ, se bănuesce a fi unŭ locuitorŭ din satŭ, care ameninţase de repeţite orĭ pe notarulŭ şi care se depărtă din birtŭ curêndŭ după venirea notarului.

Adunarea generală

a Reuniunei române de gimnastică şi de cântărĭ ţinută în 7 Aprilie st. n. a decursŭ după cum urméză:

1. Preşedintele Ioanŭ Legeru deschide adunarea cu o cuvêntare, în care arată, că gimnastica este unulŭ dintre cele mai corĕspunḑĕtóre mijlóce spre a reîntineri puterile atâtŭ corporale câtŭ şi spirituale ale omului. Spre a face evidentă acéstă reîntinerire, a trasŭ o paralelă între reîntinerirea plantelorŭ şi a animalelorŭ de o parte, şi între reîntinerirea omului de altă parte, încheindŭ, că în acelaşĭ modŭ potŭ a se reîntineri şi societăţile, şi dorindŭ, ca şi acéstă Reuniune sĕ ajungă mulţĭ anĭ cu puterĭ în continuu reîntinerite. Prin acésta dechiară şedinţa de deschisă.

2. Denumindu-se verificatorĭ pentru protocolulŭ şedinţeĭ, se cetesce raportulŭ Comitetului, din care se vede, că în decursulŭ anului a esistatŭ pe scurtŭ timpŭ o mică stagnaţiune în ţinerea probelorŭ de cântărĭ, ceea ce a avutŭ consecinţa, că nu s'a putută da concertulŭ, ce era luatŭ în vedere.

Adunarea dă indemnisare Comitetului şi-lŭ însărcinéză a arangia la Silvestru anului 1889 o producţiune sĕu o petrecere cu intrare peste producţiunile obligate.

Numĕrulŭ membrilorŭ protegiatorĭ se află în scădere, cei activĭ în progresare.

Adunarea însărcinéză pe Comitetŭ a stărui sĕ sporéscă şi numĕrulŭ membrilorŭ protegiatorĭ.

Cu aceste observărĭ raportulŭ Comitetului se ia spre sciinţă.

3. Se cetesce raportulŭ cassei din care se vede, că afacerile s'au încheiatŭ cu unŭ sporŭ de 3 fl. 50 cr.

După esaminare, socotelile se 'ncuviinţéză şi se dă absolutoriu Comitetului.

4. Se cetesce raportulŭ despre starea averii Reuniunii, care în totalŭ ajunge suma de aprópe 2700 fl., carĭ se află în mobile pentru gimnastică şi cântărĭ, precum şi în hârtii de valóre.

Adunarea ia la cunoscinţă acestŭ raportŭ cu acelŭ adausŭ, ca mobilele sĕ se amortiseze în fie-care anŭ cu 1—20%, şi banii intraţĭ din amortisare sĕ se adaugă la capitalulŭ inalienabilŭ, cu scopŭ ca la timpulŭ sĕu sĕ se pótă reînoi aparatele trebuincióse.

5. Comitetulŭ celŭ vechiu prin graiulŭ preşedintelui îşĭ dă demisiunea mulţămindŭ pentru încrederea ce a pus'o adunarea într'ênsulŭ şi rógă adunarea a alege Comitetŭ nou în înţelesulŭ Statutelorŭ.

Adunarea alege pentru conducerea alegerei de preşedinte pe d-lŭ Ioanŭ Aronŭ, carele ocupă loculŭ presidialŭ şi consultă adunarea în ce modŭ doresce a face alegerea. Adunarea se pronunţă unanimŭ pentru alegere prin aclamare.

Preşedintele ridică şedinţa pe 5 minute pentru consultarea membrilorŭ între sine.

După redeschidere membrulŭ Ioanŭ Dobreanu în numele adunării face următórea propunere, care adunarea unanimŭ o aclamă éră preşedintele o enunţă ca conclusŭ, anume:

Preşedinte: Ioanŭ Lengerŭ; v.-preşedinte: Ipolitŭ Ilasieviciu. Casariu: Ioanŭ Birea. V.-cassariu: Iorgu Zănescu. Notariu: Dr. Ioanŭ Bozoceanu. V.-notariu: Arsenie Vlaicu.

Conducĕtorŭ alŭ cântărilorŭ: Nicolae Popoviciu. Conducĕtorŭ onor.: Panteleimonŭ Dima.

Conducĕtorŭ alŭ gimnastărilorŭ: Ioan Prodanŭ. V.-conducĕtorŭ Ioanŭ Pauţu.

Conducĕtorŭ alŭ convenirilorŭ: Andreiu Bârsanu. V.-conducetor: Victorŭ Popescu.

Archivarŭ George Navrea jun.

După enunţare D-lŭ Ioanŭ Prodanŭ precum şi D-lŭ Ioanŭ Pauţu declară, că, celŭ dinteiu din causă de bólă, celŭ de alŭ doilea din causă, că anulŭ acesta este peste mĕsură ocupatŭ, declară ḑicŭ, că nu potŭ primi conducerea eserciţiilorŭ de gimnastică.

Adunarea, convingêndu-se dela numiţii domnĭ, că în faptă suntŭ împiedecaţĭ, le mulţumesce pentru serviciile de până acuma şi alege pe D-lŭ Valerie Uveges de conducĕtorŭ alŭ gimnastărilorŭ, însărcinândŭ pe Comitetŭ, că décă trebuinţa ar cere, sĕ mai angajeze şi unŭ substitutŭ.

Preşedintele nou alesŭ, precum şi ceilalţĭ funcţionarĭ, îşĭ ocupă locurile şi mulţămescŭ adunării asigurându-o, că vorŭ căuta a'şĭ merita înnoita încredere.

6. Urméză statorirea bugetului pe basa unui proiectŭ aşternutŭ din partea Comitetului.

Se statorescŭ şi intrările şi eşirile cu câte 867 fl. v. a., rĕmânêndŭ, ca în privinţa remunerării notarului, adunarea generală pro ano 1889 sĕ aviseze onorariulŭ de 40 fl., décă socotelile se vorŭ fini cu sporŭ.

7. Se ia în discusiune cestiunea serbării iubileului de 25 de anĭ a acestei Reuniunĭ.

Spre acestŭ scopŭ se presentă unŭ programŭ făcutŭ de Comitetulŭ Reuniunei.

Adunarea decide, ca iubileul sĕ se ţină în serbătorile Rusaliilorŭ din acestŭ anŭ, cu ducerea în îndeplinire se însărcinéză Comitetulŭ.

8. Se face propunere şi adunarea primesce unanimŭ, că cu considerare la serbarea iubileului, în acestŭ anŭ sĕ se dea numai o convenire obligată.

9. In fine se alegŭ domnii Nic. Petrescu, Ioanŭ Dobreanu şi George Moianu în comisiunea, care va avé sĕ esamineze socotelile Comitetului pro 1889 înainte de a fi acelea presentate adunării generale pro ano 1889.

Ne mai fiindŭ altŭ obiectŭ de pertractatŭ, preşedintele mulţămesce domnilorŭ presenţĭ pentru atenţiunea ce au datŭ causelorŭ luate în discusiune şi declară şedinţa de încheiată.

Imbunetăţirea sórtei ţĕranilorŭ în România.

(Urmarea discursului D-lui Kogălniceanu).

Legea actuală nu va fi mai puţinŭ mare ca şi legea din 1864. Acei carĭ astăḑĭ combatŭ proiectulŭ de lege presentatŭ de Th. Rosetti şi Carp, rĕu fac. Eu, care sunt adversarulŭ lorŭ politicŭ, eu care nu le datorezŭ nimicŭ, cum am vĕḑutŭ proiectele lorŭ de lege pentru împroprietărirea ţĕranilorŭ pe moşiile statului şi pentru modificarea legii tocmelilorŭ agricole, am ḑisŭ: voiu sprijini aceste doue legĭ fără sĕ mĕ uitŭ cine suntŭ la banca ministerială.

Şi astăḑĭ o ḑicŭ cu mai multă convingere, în vederea botezului de sânge alŭ ţĕranilorŭ din anulŭ trecutŭ, unŭ momentŭ sĕ nu credeţĭ, că sângele vĕrsatŭ póte stropi şi rodi rădĕcinele unei nouĕ dinastii.

D-vóstră, carĭ credeţĭ că sunteţĭ conservatorĭ, carĭ vĕ prenumiţĭ şi dinasticĭ, daţĭ dovadă şi de conservatorĭ şi de adevĕraţĭ dinasticĭ, punêndŭ capĕtŭ rĕscólelorŭ ţĕrănescĭ şi făcêndŭ ca amorulŭ dinasticŭ sĕ se înrădĕcineze în inimile populaţiunilorŭ nóstre rurale! In marea reformă nu faceţĭ unŭ pasŭ înapoi, nu staţĭ chiar pe locŭ. Nu obiectaţĭ, spre a face legea practică şi utilă, că ţera nu póte face avansurĭ de banĭ, ca ar fi a încuragia lenea.

D-lorŭ, în tóte vechile jelbe boerescĭ în carĭ se cerea sporulŭ muncei ţĕranilorŭ sub cuvêntŭ, că era spre binele lorŭ şi că se vorŭ face mai harnicĭ, décă se vorŭ îndatora ca sĕ muncéscă 36—40 în locŭ de 12 ḑile. (Ilaritate).

Nu rîdeţĭ D-lorŭ; şi acum, în anulŭ mântuirei 1889, am vĕḑutŭ şi cetitŭ mai multe scrierĭ şi proiecte ale reacţiunei în carĭ érăşĭ se pune ca stimulŭ, în contra pretinsei lene a ţĕranilorŭ noştri, refusulŭ de orice îmbunĕtăţire a sórtei lorŭ. Am cetitŭ, de esemplu unŭ proiectŭ făcutŭ de preşedintele societăţei proprietarilorŭ şi arendaşilorŭ din judeţulŭ Ilfovŭ, prin care acestŭ onor. domnŭ cere sĕ se introducă pentru îmbunătăţirea sórtei ţĕranilorŭ acele amendamente propuse a se introduce în legea tocmelilorŭ agricole de sub ministeriulŭ Catargi şi pe carĭ acesta le-a fostŭ retusatŭ. Am vĕḑutŭ acestŭ frumosŭ proiectŭ publicatŭ în ḑiarulŭ d-lui Filipescu şi l'am rugatŭ sĕ mi-lŭ dea spre de aprópe examinare. L'am cetitŭ, D-lorŭ mei, cu multă luare aminte şi am căutatŭ unŭ rêndu, unŭ cuvêntŭ măcarŭ, care sĕ-mĭ denote o singură gândire, o singură idee, o singură bătaiă de inimă în favórea ţĕranilorŭ. Étă ce am găsitŭ numai: pe lângă avantagiele carĭ le au ţĕranii, propune de a se reînscrie în legea tocmelilorŭ agricole şi tocmelile privitóre la vătăşei, isprăvnicei sĕu feciorii boerescĭ, argaţĭ, morarĭ, maşiniştĭ şi tótă céta curţilorŭ boerescĭ. (Ilaritate).

Am cetitŭ cu ochii aceste cererĭ ale reacţiunei nóstre, surdă şi órbă la cele ce se petrecŭ în ţéra nóstră. Când va veni înaintea nóstră cealaltă lege a tocmelelorŭ agricole voiu avea onórea sĕ vĕ supunŭ unŭ teancŭ de învoielĭ agricole.

O voce: Din Ilfovŭ.

D. M. Kogălniceanu: Din tóte părţile, şi din Ilfovŭ, şi din Ialomiţa, şi din Putna, din şi Tecuciu şi din alte judeţe, ca sĕ vedeţĭ ce a devenitŭ legea rurală din 1864 şi legea tocmelilorŭ agricole în mânile unorŭ aprigĭ proprietarĭ şi unorŭ nemilostivĭ arêndaşĭ, din nenorocire cea mai mare parte străinĭ şi de sânge de nemulŭ românescŭ.

D-lorŭ, d-vóstre nu sunteţĭ aicĭ proprietarĭ, sunteţĭ legiuitorĭ. Ei bine, vĕ conjurŭ, şi am dreptulŭ sĕ ţinŭ acestŭ limbagiu, fiindŭ că sunt bĕtrânŭ, şi sciţĭ că bĕtrânilorŭ li-se ḑice, că suntŭ proorocĭ, semivates, deşi ḑicĕtórea spune, că prorocĭ după Christosŭ nu mai suntŭ. Cincĭ-ḑecĭ de anĭ de viéţă politică şi 32 de anĭ de parlamentarismŭ îmĭ dau dreptulŭ sĕ vĕ conjurŭ, ca cu toţii sĕ votaţĭ cu acéstă lege modificările cele mai liberale, sĕ votaţĭ acéstă lege în unanimitate, conservatorĭ, liberalĭ, radicalĭ, socialiştĭ, aşa cum s'a votatŭ Constituţiunea dela 1866, adecă de tóte partidele.

Aduceţi-vĕ aminte, d-lorŭ, că unulŭ din grefurile cele mai drepte ale opositiunei unite, când lupta contra lui Brătianu, era că a făcutŭ revisuirea Constituţiunei fără participarea tuturorŭ partidelorŭ, adecă numai prin partidulŭ dela putere, prin singurŭ partidulŭ liberalŭ. Décă veţĭ vota acéstă lege cu toţii, atuncĭ veţĭ împuţina pericolulŭ proletariatului câmpenescŭ şi veţĭ mai împuţina şi greutăţile ce le veţĭ întêmpina cu ocasiunea votărei legei tocmelilorŭ agricole.

In celelalte amĕnunţimĭ ale legei declarŭ că, deşi voiu sprijini în principiu contra-proiectulŭ d-lui Sĕulescu, eu mĕ rostescŭ, celŭ puţinŭ până nu vomŭ avea în ţeră unŭ începutŭ de o prea mare parcelare a pămêntului, contra individiunei loturilorŭ ţĕrănescĭ.

Câtŭ pentru avansulŭ în banĭ sĕ se propună prin lege, eu mĕ rostescŭ cu totulŭ pentru. Sunt sigurŭ, că ţĕranii vorŭ plăti cum au plătitŭ în totdeuna; vorŭ plăti cum au plătitŭ şi rĕscumpărarea clăcei din care la termenulŭ ultimei rate n'a rĕmasŭ nicĭ unŭ banŭ rĕmăşiţă asupra ţĕranilorŭ.

D. Carpŭ, în sprijinulŭ avansurilorŭ bănescĭ, dicea unŭ lucru adevĕratŭ, adecă, că s'a făcutŭ experienţa utilităţei acestorŭ avansurĭ în Bosnia şi în Herţegovina, precum şi în alte state, unde pe lângă pămêntŭ s'au datŭ şi banĭ.

In tóte aceste state colonisarea a rĕuşitŭ; unde nu s'au datŭ şi mijlóce, colonisarea n'a rĕuşitŭ, cum s'a întêmplatŭ şi la noi în Dobrogea, unde s'a datŭ pămêntŭ la mulţĭ Românĭ veniţĭ din România şi mai alesŭ din Basarabia, Banatŭ şi Transilvania, dér nu li-s'au datŭ case şi banĭ pentru a'şĭ cumpăra vite. Au venitŭ anĭ rĕi, coloniştii ca recoltă n'au produsŭ nimicŭ. In acelaşŭ timpŭ dările cătră statŭ pentru amortismentulŭ ratelorŭ de pămêntŭ s'au pentru rĕscumpărarea dijmei s'au sporitŭ continuu.

Intr'unŭ singurŭ anŭ rĕscumpărarea dijmei s'a suitŭ dela doi la trei lei; a mai venitŭ apoi impositulŭ fonciarŭ, apoi decimele judeţene şi comunale, apoi decimea camerei de comerciu; tóte acestea au absorbitŭ însuşĭ venitulŭ pămêntului.

In Dobrogea, cu micĭ excepţiunĭ, pămêntulŭ nu are venitŭ mai multŭ decâtŭ 4 lei hectarulŭ, şi dările de mai susŭ se sue la 3 lei 50 banĭ.

Judecaţĭ dér, de unde 'şĭ mai găsesce bietulŭ colonistŭ banĭ ca sĕ'şĭ facă casă, ca sĕ'sĭ cumpere vite şi instrumente agricole, astfelŭ că mai mulţĭ Românĭ din Brăila şi Ialomiţa, carĭ se împroprietăriseră în Dobrogea, pe pămênturĭ bune, productive ale Statului, au fostŭ siliţĭ sĕ se reîntórcă în vechile loru aşedăminte.

Prin urmare, D-lorŭ deputaţĭ, sĕ votămŭ luarea în consideraţiune a proiectului minorităţei, şi în cursulŭ discuţiunei vomŭ şterge din elŭ totŭ ce nu va fi contrarŭ dreptului, contrarŭ interesului a însuşĭ noilorŭ împroprietăriţĭ.

A vota însĕ proiectulŭ maiorităţei, este a nu face nimica; căcĭ a colonisa fără avansurĭ bănescĭ, este, după mine, ca însuşĭ a nu vota nimica. Acestŭ proiectŭ este... Cum sĕ'i dicŭ? Reacţionarŭ sĕ'i dicŭ? Nu. Sĕ'i dicŭ conservatorŭ? Nu. Sĕ'i dicŭ boerescŭ? Nu, pentru că mulţĭ boerĭ au fostŭ liberalĭ în acéstă ţeră.

Nu sciu cum sĕ'i dicŭ; dér vĕ spunŭ că mĕ temŭ mai multŭ de noi conservatorii, de parveniţĭ decâtŭ de conservatorii cei vechĭ. (Aplause).

Suntŭ mulţĭ, carĭ prin legile nóstre egalitare, carĭ prin abusurile ce adesea înlocuiau legile, au ajunsŭ a deveni bogaţĭ, a cumpăra moşii; suntŭ alţii carĭ, deşi nu au moşii, dér le exploateză ca arendaşĭ. Aceştia se deosebescŭ de vechii boerĭ, de acei carĭ de sute de anĭ posedŭ proprietăţĭ. Aceştia mai alesŭ se deosebiau prin lipsa de inimă şi de umanitate şi lipsa de orĭ-ce simţŭ de dreptate în relaţiunile lorŭ cu ţĕranii. Cunoscŭ şi alţii, carĭ pórtă titlulŭ de liberalĭ şi se fălescŭ de acestŭ nume; dér în practică suntŭ mai rĕi decâtŭ conservatorii cei mai înrădĕcinaţĭ. Amŭ cititŭ învoelĭ încheiate de pretinşii liberalĭ carĭ sperie la cetirea întêiei litere.

Audit'aţĭ, D-lorŭ deputaţĭ, mai cu sémă cei din Moldova, că suntŭ arendaşĭ şi chiar proprietarĭ, carĭ iau 60 de banĭ pentru păscutulu unei gâşte? (Rîsete.) Audit'aţĭ ca sĕ se ia 10 banĭ pentru dreptulŭ de a culege urdicĭ? Ca sĕ ia 10 banĭ pentru învoirea sĕ se culégă ciupercĭ? (Ilaritate).

Apoi pe urmă banĭ pentru adăpatul vitelorŭ, apoi pentru trecĕtóre, apoi rusfeturile, apoi podvedile, apoi dilele de clacă cu carulŭ şi cu braţele.

Ei bine, aceştia astădĭ fundéză jurnale şi ţinŭ adunărĭ menite, dicŭ D-lorŭ, de a lupta pentru îmbunĕtăţirea sórtei ţĕranilorŭ şi de a ucide pe socialiştĭ. După mine, D-lorŭ, vorŭ îmulţi pe socialiştĭ! Voiescŭ D-lorŭ sĕ ucidă pe socialiştĭ? Şi eu vreu sĕ omorĕ pe Mortzun (ilaritate); da mai întâiu să împăcămŭ pe ţĕranĭ! atuncĭ şi acţiunea socialiştilorŭ va cădé dela sine. Când ţĕranulŭ va fi fericitŭ în casa lui, când va avé ce munca, când elŭ va găsi o bună administraţiune, o bună dreptate, când relaţiunile lorŭ cu proprietarii vorŭ fi frăţescĭ, atuncĭ ţĕranii vorŭ lua pe gónă pe D-nii socialiştĭ de prin sate şi nu vorŭ mai avé unde predica! (Aplause)

(Va urma.)

Pentru proprietarii de losurĭ.

Ne ţinemŭ de datoriă a atrage atenţiunea tuturorŭ proprietarilorŭ de losurĭ asupra nouei legĭ, care a intratŭ în vigóre în Austria la 29 Martie a. c. Acésta este de o importanţă fórte mare şi va înfluinţa în modŭ esenţialŭ asupra preţurilorŭ tuturorŭ losurilorŭ. In sensulŭ ei tóte losurile unguresci şi streine, a cărorŭ negociare era permisă în Austria până acuma, vorŭ trebui sĕ fiă timbrate celŭ multŭ până *la 28 Aprilie* a. c. Tóte losurile, carĭ până la terminulŭ arătatŭ nu vorŭ fi timbrate, *vorŭ fi eschise* în Austria dela orĭ ce negociare. Nu numai aceia însĕ, carĭ negociază, dér chiar şi aceia se pedepsescŭ, carĭ anunţă, recomandă orĭ noteză cursurile, séu, în fine, publică listele de tragerĭ dela losurĭ oprite, prin diare orĭ scrierĭ.

Se recomandă decĭ tuturorŭ proprietarilorŭ de losurĭ ca, până la terminulŭ menţionatŭ, neapĕratŭ sĕ-şĭ timbreze losurile, ce le posedŭ, şi carĭ suntŭ supuse acestei timbrărĭ în Austria, la din contră potŭ avé pagube necalculate. Timbrarea se póte face şi în Budapesta în urma unei înţelegerĭ cu guvernulŭ austriacŭ, la oficiulŭ de vamă, însĕ aicĭ numai în dilele dela 12—20 Aprilie. Practicŭ este, ca particularii sĕ se adreseze în afacerea acesta la vre-o bancă séu la vre-unŭ banchierŭ, carĭ le voru da mână de ajutorŭ.

Se timbréză *pe lângă o competinţă* de timbru după scala III următórele losurĭ: Sêrbescĭ 3% cu fl. 0.32. — Turcescĭ cu fl. 1.25. — Italiane crucea roşiă cu fl. 0.07. — Sêrbescĭ 10 francĭ cu fl. 0.07. — Bavaria 100 talerĭ cu fl. 0.94. — Braunschweig 20 talerĭ cu fl. 0.19. — Baden 100 talerĭ 0.94. — Sachsen Meiniger 4 talerĭ cu fl. 0.07. — Rusescĭ de 100 ruble din 1864 şi 1866 à fl. 1.25. — Hamburg 50 talerĭ cu fl. 0.63. — Hamburg 100 marce cu fl. 0.63. Hessiane 40 talerĭ cu fl. 0.63. — Anhalt-Dessau 100 talerĭ 0.94. — Prussiane 100 talerĭ cu fl. 0.94. — Lübeck 50 talerĭ cu fl. 0.63. — Oedenburg 40 talerĭ cu fl. 0.63.

Se timbréză *fără competenţă* losurile: Keglevich. — Buda. — Crucea roşiă ungur. — Băncii hipot. ung. 4% — Basilica. — Jó sziv. —

Nu se estinde legea de faţă austriacă asupra următórelorŭ losurĭ: Clary din 1856. — 4% Navigarea pe Dunăre dela 1857. — 5% Regularea Dunării de la 1870. — Insbruck. — Krakau. — Leibach. — 3% Bodencredit dela 1880. — 3% Bodencredit dela 1889. — Creditŭ austriacŭ dela 1858. — Crucea roşiă austriacă. — 4% Losurĭ austr. dela 1854. — 5% losurĭ austr. dela 1860. — Losurĭ austriace dela 1864. — Palffy — Rudolf. — Salm. — Salzburg. — Stanislau. — St. Genois. — 4½% Triestŭ de la 1855. — 4% Triestŭ dela 1860. — Unguresci cu prime dela 1870. — Unguresci regularea Tiszei. — Comunale de Viena, şi în fine losurile Windischgrätz.

Legea, valabilă de altcum numai în Austria, se pare că are de scopŭ a opri dela negociare nenumĕratele losurĭ streine, carĭ inundéză piaţele Austriei. Posibilŭ că nu va trece multŭ şi o asemenea lege se va crea şi pentru Ungaria.

Probabilŭ că nu toţĭ îşĭ vorŭ timbra losurile în sensulŭ legii. Urmarea va fi de sigurŭ, că losurile timbrate, negociabile la bursa de Viena, vorŭ avea unŭ cursŭ cu multŭ mai mare, ca cele netimbrate, carĭ se vorŭ negocia în alte pieţe. S'a esperiatŭ în Germania, când s'a introdusŭ şĭ-acolo legea de timbrare, că pe pieţele germane cursulŭ losurilorŭ timbrate era uneorĭ aprópe cu 90% mai mare ca a losurilorŭ netimbrate pe celelalte pieţe. Chiar şi astădĭ losurile austriace dela 1864 noteză în Germania cu 5% mai susŭ ca în Austria.

O salutară reflexiune.

Blaşiu, în 29 Martie 1889.

Onorată Redacţiune! Sunteţĭ rugaţĭ, în interesulŭ binelui publicŭ, a da locŭ acestorŭ observărĭ în colónele preţuitului D.-Vostrĕ diarŭ:

Fiă că sĕrăcia, fiă că nepriceperea, orĭ o prea mare încredere ce o are poporulŭ nostru în firea sa răbduriă, — este causa ce-lŭ înstrăineză aşa de multŭ şi îi insuflă o adevĕrată orore faţă de tratamentulŭ scientificŭ medicalŭ, încâtŭ în cele mai multe casurĭ de morburĭ grave acéstă negligenţă faţă de ajutorulŭ grabnicŭ alŭ medicilorŭ iscusiţĭ are cele mai funeste urmărĭ pentru poporulŭ nostru.

Acésta e o împregiurare ce trebue sĕ ne umple de îngrijire pentru viitorŭ, şi care, ca sĕ pótă fi delăturată, pretinde intervenirea căpeteniilorŭ inteligente, carĭ interesându-se de salubritatea publică şi prin urmare de conservarea şi înflorirea poporului nostru, arŭ trebui ca sĕ supraveghieze şi sĕ lumineze poporulŭ, îndemnându-lŭ ca în morburĭ critice sĕ nu fiă nepăsătorŭ, ci sĕ recurgă îndată la ajutorulŭ şi bunăvoinţa medicilorŭ noştri.

O condiţiune de căpeteniă a conservării nóstre e în prima liniă sporirea numerică. Acésta e o situaţiune, în carea e vorba că se întêmplă alăturea cu mórtea. Amintescŭ unele casurĭ nefericite de nascere, le carĭ lipsindŭ ajutorulŭ medicului, a peritŭ şi mama — altcum voinică şi sănĕtósă — şi cu dênsa şi copilulŭ, d. e. în Bia maghiară, nu departe de Blaşiu, o femeeă de vre-o 26 de anĭ s'a chinuitŭ mai multe dile în patulŭ nascerei, şi în fine chiămatŭ fiindŭ mediculŭ — când era sĕ ajungă dênsulŭ la loculŭ nefericitŭ, murise sĕrmana cu câteva minute mai înainte. Unŭ asemenea casŭ s'a întêmplatŭ în comuna Iclodŭ, de lângă Blaşiu, cu esceptiunea, că copilulŭ a rĕmasŭ în vieţă. Pericolulu era încunjuratŭ de cumva se chema în ajutorŭ mediculŭ încă la timpŭ, precum s'a întêmplatŭ în următórele casurĭ:

In Blaşiu prin stăruinţa şi desteritatea D-lui Dr. Alesandru Popŭ, medicŭ archidiecesanŭ, a fostŭ mântuită din gura morţii femeea unui opidanŭ onestŭ. De nu murea copilulŭ în dênsa, înainte de a fi fostŭ avisatŭ D-lŭ medicŭ, era sperare a fi mântuitŭ şi elŭ cu vieţă, deră aşa a fostŭ scosŭ mortŭ. In Mănărade însĕ, fiindŭ chiematŭ D-lŭ D-rŭ Popŭ la timpŭ, a mântuitŭ şi pe mamă, şi dificilă fiindŭ nascerea, a scosŭ şi prunculŭ viu şi nevătĕmatŭ şi astădĭ amêndoi suntŭ bine.

Din acestea ese la lumină, că multă nefericire se póte delătura consultândŭ la timpŭ — în orĭ ce morbŭ — pe medicii nostri, carĭ se intereseză de noi şi ne arată totă bunăvoinţa, precum se póte vedea din casulŭ următorŭ: O femeeă din Sâncelŭ, de lângă Blaşiu, care de mai mulţĭ anĭ orbise de amêndoi ochii, audindŭ de D-lu Dr. Popŭ, deşi sĕracă, s'a rugatŭ sĕ-o opereze, ceea ce cu plăcere a făcutŭ dênsulŭ. A fostŭ dusă de subsuorĭ în casă. D-lŭ medicŭ a operat'o la ochiulŭ dreptŭ c'unŭ succesŭ strălucitŭ, a îngrijit'o în casă la dênsulŭ mai bine de două sĕptĕmânĭ, după care timpŭ femeea, fericită şi mulţămindu-i cu lacrime ferbinţĭ, cu vederea recâştigată s'a dusŭ singură acasă. Şi alte operaţiunĭ grele a mai sĕvêrşitŭ D-lŭ Dr. Popŭ cu succesŭ.

De aceea, decă voimŭ sĕ avemŭ vieţă, decă voimŭ sĕ ne şi bucurămŭ de vieţă trăindŭ în sănĕtate şi prin urmare destoinicĭ pentru tóte ocupaţiunile vieţii, sĕ nu despreţuimŭ sciinţa aceea minunată, carea ajută şi suplinesce neajunsele firescĭ; în orĭ-ce morbŭ sĕ consultămŭ medicii noştri, carĭ cu atâta interesare şi căldură sufletéscă ne dau totŭ ajutorulŭ posibilŭ. Mai multŭ în interesulŭ salubrităţii publice repetŭ, ca fruntaşii poporului sĕ influinţeze cu sfatulŭ şi îndemnulŭ lorŭ asupra aceluia, ca aşa sĕ'lŭ familiariseze — spre binele poporului — cu ideia sciinţei medicale, carea amĕsuratŭ perfecţiunei la care s'a avêntatŭ în în dilele nóstre, face minunĭ în sfera activităţii sale.

Cunctator.

TELEGRAMELE „GAZ. TRANS“

(Serviciulŭ biuroului de coresp. din Pesta)

Bucurescĭ, 9 Aprilie. *Crisa ministerială se continuă încă.* Pentru momentŭ e vorba de o combinaţiă, care sĕ cuprindă tóte elementele din grupurile vechei oposiţiunĭ-unite (adecă grupurile lui Catargiu, Dimitrie Brătianu şi Vernescu) cu escluderea junimiştilorŭ.

Berlinŭ, 9 Aprilie. Sgomotele despre crisa ministerială din Bucurescĭ au deşteptatŭ aicĭ îngrijirĭ, pentru că însărcinarea lui Lascarŭ Catargiu cu formarea noului cabinetŭ este privită aicĭ ca espresiunea hotărîtŭ pronunţată şi ameninţătóre a succesului uneltiriloru de subminare rusescĭ. (?)

Luxemburgŭ, 9 Aprilie. Intregulŭ ministeriu plécă adĭ la graniţă spre a primi pe ducele de Nassau.

Parisŭ, 9 Aprilie. Partida dreptei din senatŭ (monarchiştii) a decisŭ a nu lua parte la desbaterile senatului constituitŭ în tribunalŭ.

Necrologŭ.

Paraschiva vĕd. G. Burbea după unŭ morbŭ scurtŭ a încetatŭ din viaţă la 27 Martie (8 Aprilie) 7 óre dimineţa în etate de 80 anĭ după împărtăşirea cu Sftele Taine. Despre acéstă ireparabilă perdere încunosciinţămŭ cu inima plină de durere pe tóte rudeniile, pe amicii şi cunoscuţii reposatei. Rĕmăşiţele pămêntescĭ ale neuitatei defuncte se vorŭ aşeda la loculŭ de odihnă Mercurĭ 29 Martie (10 Aprilie) în cimitirulŭ bisericei Sf. Nicolae din Scheiu. Cortegiulŭ funebralŭ va pleca dela locuinţa sa, Strada mare, Scheiu, Nr. 1381 la 3 óre după prândŭ. *Braşovŭ*, 27 Martie, (8 Aprile) 1889.

Elena I. Teclu, soră. *Ioanŭ M. Burbea*, cumnatŭ. *Ecaterina M. Burbea*, cumnată. *Carolina T. Nicolau*, *Agapia I. Drocŭ*, *Dumitru G. Burbea*, fii. *Zoe D. Burbea*, noră. *Constantinŭ I. Pascu*, comerciantŭ; *Ioanŭ Măcelariu*, notarŭ; *Teodorŭ Nicolau*, comerciantŭ; *Ioanŭ Drocŭ*, protopopŭ; ginerĭ. *Numeroşĭ nepoţĭ şi nepote.*

Fiă-i ţĕrena uşoră şi memoria binecuvêntată!

Cursulŭ pieţei Braşovŭ

din 9 Aprilie st. n. 1889.

Bancnote românescĭ	Cump.	9.44	Vênd.	9.47
Argintŭ românescŭ -	„	9.38	„	9.40
Napoleon-d'orĭ - - -	„	9.51	„	9.54
Lire turcescĭ - - -	„	10.80	„	10.86
Imperialĭ - - - -	„	9.80	„	9.86
Galbinĭ	„	5.60	„	5.63
Scris. fonc. „Albina“ 6%	„	101.—	„	—.—
„ „ „ 5%	„	98.50	„	99.—
Ruble rusescĭ - - -	„	127.—	„	128.—
Discontulŭ - - - -	6½—8% pe anŭ.			

Cursulŭ la bursa de Viena

din 8 Aprilie st. n. 1889.

Renta de aurŭ 4% - - - - - - -	102.80
Renta de hârtiă 5% - - - - - -	96.05
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare -	145.25
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (1-ma emisiune) - -	99.60
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (2-a emisiune) - -	—.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (3-a emisiune) - -	115.50
Bonurĭ rurale ungare - - - - - -	104.95
Bonurĭ cu clasa de sortare - - - -	104.95
Bonurĭ rurale Banatŭ-Timişŭ - - -	104.95
Bonurĭ cu cl. de sortare - - - -	104.95
Bonurĭ rurale transilvane - - - -	105.—
Bonurĭ croato-slavone - - - - -	99.85
Renta de hârtiă austriacă - - - -	85.50
Renta de argintŭ austriacă - - - -	110.90
Renta de aurŭ austriacă - - - - -	143.40
Losurĭ din 1860 - - - - - - - -	892.—
Acţiunile băncei austro-ungare - -	304.50
Acţiunile băncei de creditŭ ungar. -	299.75
Acţiunile băncei de creditŭ austr. -	—.—
Galbenĭ împĕrătescĭ- - - - - - - -	5.65
Napoleon-d'orĭ - - - - - - - - -	9.53½
Mărcĭ 100 imp. germane - - - -	58.85
Londra 10 Livres sterlinge - - - -	120.85

Editorŭ şi Redactorŭ responsabilŭ:
Dr. Aurel Mureşianu.

Avisŭ d-lorŭ abonațĭ!

Rugăm pe d-nii abonați ca la reînoirea prenumerațiunei sĕ binevoiască a scrie pe cuponulŭ mandatului postalŭ și numerii de pe fâșia sub care au primitŭ diarulŭ nostru până acuma.

Totodată facemŭ cunoscutŭ tuturorŭ D-lorŭ abonați, că mai avemŭ din anii trecuțĭ numerĭ pentru complectarea colecțiunilorŭ „Gazetei“, precum și câteva întregĭ colecțiunĭ, pentru carĭ se potŭ adresa la subsemnata Administrațiune în casŭ de trebuință.

Administraț. „Gaz. Trans.“

Mersulŭ trenurilorŭ

pe liniele orientale ale căii ferate de statŭ r. u. valabilŭ din 1 Iunie 1888.

Budapesta—Predealŭ

	Tren de persone	Trenŭ acceleratŭ	Trenŭ omnibus	Trenŭ mixt
Viena	11.10	8.—		
Budapesta	7.40	2.—	3.10	6.18
Szolnok	11.06	4.05	7.38	9.38
P. Ladány	2.02	5.47	5.39	12.02
Oradea-mare	4.18	7.01	8.46	1.51
		7.11	9.18	2.11
Várad-Velencze			9.27	2.19
Fugyi-Vásárheli			9.44	2.32
Mezö-Telegd		7.41	10.21	2.55
Rév		8.10	11.38	3.38
Bratca			12.16	4.01
Bucia			12.54	4.23
Ciucia		9.04	1.57	4.49
Huiedin		9.34	3.11	5.31
Stana			3.40	5.40
Aghiriș			4.15	6.12
Ghirbĕu			4.36	6.24
Nădĕșel			4.58	6.38
Clușiu		10.34	5.26	6.56
	11.15			7.15
Apahida	11.34			7.41
Ghiriș	12.45			9.18
Cucerdea	1.30			10.—
Uióra	1.37			10.09
Vințulŭ de susŭ	1.45			10.19
Aiud	2.07			10.48
Teiușu	2.26			11.55
Crăciunelŭ	3.11			12.34
Blașiu	3.24			12.52
Micăsasa	3.54			1.34
Copșa mică	4.09			2.19
Mediașŭ	4.21			2.46
Elisabetopole	5.11			3.31
Sighișóra	5.45			3.59
Hașfaleu	6.12			4.32
Homorodŭ	7.32			6.53
Agostonfalva	8.17			7.21
Apatia	8.37			8.23
Feldióra	9.06			9.02
Brașovŭ	9.45			9.52
	1.55			
Timișŭ	2.53			
Predealŭ	3.28			
Bucurescĭ	9.35			

Predealŭ—Budapesta

	Tren de persóne	Trenŭ accelleratŭ	Trenŭ mixt	Trenu omnibus
Bucurescĭ			7.30	
Predealŭ			1.14	
Timișŭ			1.45	
Brașovŭ	—.—		2.32	
	4.10		7.10	
Feldióra	4.56		7.31	
Apața	5.37		8.14	
Agostonfalva	6.07		8.36	
Homorodŭ	6.55		9.12	
Hașfaleu	8.36		10.24	
Sighișóra	9.13		10.46	
Elisabetopole	9.56		11.19	
Mediașŭ	10.37		11.47	
Copșa mică	10.59		12.02	
	11.16		12.09	
Micăsasa	11.37		12.25	
Blașiu	12.16		12.53	
Crăciunelŭ	12.33		1.05	
Teiușŭ	1.51		1.47	
Aiudŭ	2.18		2.08	
Vințulŭ de susŭ	2.48		2.30	
Uióra	2.56		2.37	
Cucerdea	3.14		2.53	
Ghirișŭ	4.01		3.26	
Apahida	5.28		4.40	
Clușiu	5.56		5.—	
	6.37	5.32		8.—
Nădășelu	6.58			8.36
Gîhrbău	7.14			9.02
Aghireșŭ	7.29	6.11		9.32
Stana	7.56			10.11
B. Huiedin	8.18	6.43		10.51
Ciucia	8.58	7.12		12.16
Bucia	9.15			12.50
Bratca	9.34			1.19
Rev	9.53	7.51		2.—
Mezö-Telegd	10.25	8.17		3.04
Fugyi-Vásárheli	10.47			3.36
Várad-Velencze	10.57			3.52
Oradea-mare	11.04	8.42		4.03
	11.19	8.47	10.50	4.47
P. Ladány	1.15	10.08	1.33	7.30
Szolnok	3.29	11.51	3.29	3.15
Budapesta	6.33	1.55	7.45	10.—
Viena	2.50	7.15	6.05	

B.-Pesta-Aradŭ-Teiuș

	Trenu omnibus	Trenu de pers.	Trenu de pers.
Viena		11.10	2.—
Budapesta		8.20	9.05
Szolnok		11.20	12.41
Aradŭ		4.10	5.45
	2.17	4.30	6.—
Glogovațŭ	2.37	4.43	6.13
Gyorok	3.19	5.07	6.38
Paulișŭ	3.43	5.19	6.51
Radna-Lipova	4.05	5.41	7.10
Conop		6.09	7.37
Berzava		6.28	7.55
Soborșinŭ		7.25	8.42
Zamu		8.01	9.12
Gurasad..		8.34	9.41
Ilia		8.55	9.58
Branicica		9.19	10.17
Deva	1.47	9.51	10.42
Simeria (Piski)	2.08	10.35	11.07
Orăștia		11.09	11.37
Șibotŭ		11.39	12.—
Vințulŭ de josŭ		12.12	12.29
Alba-Iulia	8.55	12.29	12.46
Teiușŭ	9.54	1.16	1.26

Teiuș-Aradŭ-B.-Pesta

	Trenŭ mixt	Trenu de pers.	Trenŭ mixt
Teiușu	11.24	3.—	1.42
Alba-Iulia	12.09	3.44	2.32
Vințulŭ de josŭ	12.30	4.10	
Șibotŭ	1.01	4.43	
Orăștia	1.32	5.13	11.—
Simeria (Piski)	2.32	6.15	11.21
Deva	2.52	6.35	
Branicĭca	3.23	7.02	
Ilia	3.55	7.28	
Gurasada	4.08	7.40	
Zamŭ	4.44	8.11	
Soborșinŭ	5.30	8.46	
Berzava	6.27	9.33	
Conopŭ	6.47	9.53	
Radna-Lipova	7.28	10.27	5.50
Paulișu	7.43	10.42	6.13
Gyorok	7.59	10.58	6.38
Glogovaț	8.28	11.35	7.19
Aradŭ	8.42	11.39	7.38
	9.17	12.31	6.20
Szolnok	2.32	5.12	
Budapesta	6.—	8.20	
Viena	3.—	6.05	

Simeria (Piski)-Petroșenĭ

Simeria	6.47	2.42
Streiu	7.40	3.25
Hațegŭ	8.51	4.16
Pui	10.02	5.11
Crivadia	11.02	5.58
Banița	11.50	6.40
Petroșeni	12.30	7.12

Petroșenĭ-Simeria (Piski)

Petroșeni	9.36	4.26
Banița	10.17	5.12
Crivadia	10.58	5.55
Pui	11.42	6.41
Hațegŭ	12.23	7.26
Streiu	1.12	8.14
Simeria	1.51	8.50

Aradŭ—Timișóra

Aradu	6.05	5.48
Aradulu nou	6.33	6.19
Németh-Ságh	6.58	6.44
Vinga	7.29	7.16
Orczifalva	7.55	7.47
Merczifalva	8.14	8.08
Timișóra	9.12	9.02

Timișóra—Aradŭ

Timișóra	6.25	5.—
Merczifalva	7.19	6.02
Orczifalva	7.46	6.32
Vinga	8.15	7.02
Németh-Ságh	8.36	7.23
Aradulŭ nou	9.11	8.01
Aradŭ	9.27	8.17

Ghirișŭ—Turda

Ghirișŭ	9.26	4.19
Turda	9.47	4.40

Turda—Ghirișŭ

Turda	8.29	3.19
Ghirișŭ	8.50	3.40

Sighișóra—Odorheiu

Sighișora	6.05
Odorheiu	9.45

Odorheiu—Sighișóra

Odorheiu	5.38
Sighișórá	9.16

Copșa-mică—Sibiiu

Copșa-mică	2.29	4.35
Șeica mare	3.02	5.05
Lómneșŭ	3.46	5.46
Ocna	4.18	6.17
Sibiiu	4.42	6.40

Sibiiu-Copșa-mică

Sibiiu	8.50	10.—
Ocna	9.17	10.24
Lómneșŭ	9.45	10.50
Șeica mare	10.20	11.20
Copșa-mică	10.49	11.45

Cucerdea-Oșorheiu-Reghinulŭ săsescŭ

Cucerdea	3.05	10.20	3.25
Cheța	3.35	10.50	3.58
Ludoșŭ	3.56	11.11	4.20
M.-Bogata	4.06	11.20	4.30
Iernutŭ	4.43	11.57	5.11
Sânpaulŭ	4.58	12.12	5.28
Mirașteu	5.21	12.36	5.53
Oșorheiu	5.40	12.55	6.13
	6.—	4.58	
Reghinul-săs.	7.56	7.—	

Reghinulŭ săsescŭ-Oșorheiu-Cucerdea

Reghinul-săs.		8.35	8.—
Oșorheiu		10.20	9.49
	6.56	12.15	10.20
Mirașteu	7.16	12.35	10.39
Sânpaulŭ	7.40	12.58	11.02
Iernutŭ	8.03	1.19	11.23
M. Bogata	8.37	1.49	11.53
Ludoșŭ	8.51	2.02	12.06
Cheța	9.08	2.18	12.22
Cucerdea	9.40	2.46	12.50

Simeria (Piski)-Uniedóra

Simeria (Piski)	2.
Cerna	2.[illegible]
Uniedóra	3.[illegible]

Uniedóra-Simeria (Piski)

Uniedóra	9.36
Cerna	9.50
Simeria	10.15

Mureșŭ-Ludoșŭ-Bistrița

Murĕșŭ-Ludoșu	4.40
Țagu-Budatelecŭ	8.02
Bistrița	—.—

Bistrița-Murĕșŭ-Ludoșŭ

Bistrița	—.—
Țagŭ-Budatelecu	9.41
Murĕșŭ-Ludoșŭ	1.11

Notă: Numerii încuadrațĭ cu linii grose însemnéză órele de nópte.

Tipografia A. MUREȘIANU, Brașovŭ.